

sának szolgálatában és ha a liberális francia kormányzat Észak-Afrika lakosságának egy részét belefoglalja is a »fraternité, egalité, liberté« eszméjébe, s ha egyes színesek magasabb polcokra is emelkedhetnek úgy a bürokráciában, mint a hadseregben, azért a néger csak néger marad úgy a franciák, mint saját szemében.

Kétségtelen, hogy a leszerelt afrikai katonák és bérmunkások százezreiből fokozatosan kitermelődnek azok a rétegek, amelyek nemzeti, népi és faji öntudatra ébredve, alkalmasak az önállóság és szabadság kiküzdésére. Csak fegyver és vezér kell nekik — s idővel mind a kettő akadni fog.

Afrika egyes részeiben mindgyakrabban válnak a lázongások, úgy fegyveres felkelések, mint bérharok formájában. Marokkóban úgyszólván sohasem csittul el a küzdelem, Algírban és Tuniszban a közelmúltban is zavarások voltak. Egyiptom már névleg kiküzdötte teljes függetlenségét, bár a brit országnak még beláthatatlan ideig nem engedi ki karmaiból annak gazdaságilag és katonailag reá nézve óriási fontosságú területeit, különösképpen a Szezei csatorna és a gyapottermő Szudán vidékét.

A közelmúltban Belga-Ruandában egy »próféta« vezette az éhező benszülötteket a fehér hatóságok ellen, Észak-Rhodesiában ez év májusában Luanga bányaterületén kitört sztrájkot az »Órtorony« benszülött szervezet csakhamar véres felkeléssé változtatta s az »Afrika császára« vezérlete alatt harcoló lázadókat sir Hubert Young kormányzó csak repülők segítségével bírta leverni.

És a benszülöttek erőlyes ellentállása következtében Hertzig tábornok miniszterelnök kénytelen volt lemondani arról, hogy Bessuana, Basutó és Svázi országokat a Dél-afrikai Unióhoz csatolja s meg kellett elégedni azok gazdasági ellenőrzésével.

*

Bármiképpen is intéződjék el az olasz-abesszin konfliktus, annyi máris bizonyos, hogy az eddigi fejlemények is alaposan felszították a színes, illetőleg nem-fehér népek közvéleményét, — már amennyiben ilyenről beszélni lehet.

A Népszövetségben képviselt színes országok Anglia oldalán a legerélyesebben léptek fel Olaszország ellen. Az amerikai néger nem csupán gyűjtést indítottak, hanem tömegesen jelentkeztek harctéri szolgálatra is. Törökország és az arab államok szintén Abesszinián mellett nyilatkoztak s India népeinek képviselői kijelentették, hogy Indiának ezúttal Anglia mögött a helye. A hivatalos Japán egyelőre még nem lépett ki tartózkodó szerepéből, de a közvélemény rokonszenve egyre erősebben nyilatkozik meg Abesszinián irányában és a sajtóban cikkek jelentek meg, amelyek fejtegették, hogy Japán milyen könnyen zavarhatná meg Olaszország csapatszállításait a tengeren.

Mindezek folytán kétségtelen, hogy a fehér érdekeltek szempontjából kívánatos lenne az olasz-abesszin háborút minél előbb — és pedig békésen — likvidálni, mert a fehér-ellenes propaganda egyre terjed, a fehér ember amúgy is fokozatosan hanyatló presztízse folyton lejjebb száll s Európa hatalmi süllyedésének jelei méginkább manifesztálódnak!

Szaporodik a főváros adóbevétele

Honffy Lajos adóhivatali igazgató most tette közzé legújabb jelentését a főváros elmúlt tizhavi adóbevételeiről. A kimutatás szerint október végéig a főváros javára 62.114.275 pengő adó folyt be, ami 3.670.614 pengővel több, mint a múlt év hasonló időszakának adóhozadéka. Igaz, hogy ez a többlet főleg abból ered, hogy a MÁV korábbi városi vámtartozásából 3.198.419 pengőt törlesztett, de még ennek levonásával is 472.000 pengővel múlja felül a főváros idei adójóvedelme a tavalyit.

— Enyhül a sárospataki vörhenyjárvány. Sátorfalja-újhelyi 51 jelentik Bernáth Aladár alispán a vármegyei tisztiorvossal együtt Sárospatakon volt. A vörhenyjárvány csökkenését állapították meg és így újabb iskolai bezárások nem lesznek.

Igmándi 56 fillér

Románia nem vásárol azoktól az országoktól, amelyekkel passzív a külkereskedelmi mérlege

Anglia, Franciaország és Olaszország a tilalmi listán

Bukarest, november 7.

Románia behozatalát ideiglenesen a következő országokból beszüntették: *Anglia, Hollandia, Franciaország, Belgium, Olaszország, Portugália, Norvégia és Egiptom.* A behozatal beszüntetését azzal indokolják, hogy ezekkel az államokkal szemben a külkereskedelmi mérleg nem aktív.

A kereskedők tanácsának országos nagygyű-

lésén Costinescu kereskedelemügyi miniszter fel-

szólalt és többek között a következőket mondotta: Az a meggyőződés, hogy a kereskedelmi fejlődés továbbra is *Németország felé kell, hogy irányuljon, tekintve, hogy Románia Németországban mindent megtalál, amire szüksége van.* Nyíltan mondhatom tehát a román kereskedőknek, *ne vegyenek addig Angliától és Franciaországtól semmit sem, míg a mérleg ki nem egyenlítődik.*

Mit kapott nászajándékul a gloucesteri hercegi pár?

London, november 7.

A gloucesteri hercegi párnak adott nászajándékok, melyeket a St. James-palotában állítottak ki, hat termet töltöttek meg. A nevezetesebb ajándékok a következők:

A király és királyné ajándékai: Hatalmas gyémánt nyaklánc, óriási gyémánt mellű, ötköves gyémánt gyűrű, négy gyöngy és gyémánt mellesat, kettős gyémántlánc gyémántokkal kirakott órával, két smaragd csatos gyöngy, amelyeket körtealakú óriási smaragdok függenek, két gyémántokkal és smaragdokkal kirakott karkötő, gyémánt mellesat óriási smaragd függőkkel, gyémánt és gyöngy fülbevalók és számos múzeumi értékű XVII. és XVIII. századbeli ezüst műtárgy.

A királyné ajándékai: Legyezőalakú óriási gyémánt korona, türkizekkel díszített gyémánt mellesat, gyémánt nyaklánc türkiz díszítésekkel, két négysoros gyémántkarkötő, gyémánt és türkiz fülbevalók, XVIII. századbeli ezüst teázókészlet.

A menyasszony anyja: Gyémánt nyaklánc és függők, türkizekkel kirakott arany varrókészlet gyöngyházdobozban, 24 személyes asztali ezüstkészlet, tányérok és tálak.

A vőlegény ajándékai: Lombalakú fejék óriási rózsagyémántokkal, négyszögletes gyémántkorona, három részre szétszedhető óriási gyémánt mellű, gyémánt fülbevalók körtealakú smaragdokkal, két gyöngy és gyémánt karkötő.

A három királyi herceg és Mary hercegnő ajándékai: Óriási gyémánt és smaragd mellű, két ötágas régi ezüst gyertyatartó, valódi Sheraton bútorok.

A velési herceg: Pompás gépkocsi. *London városa:* Gyémánt nyaklánc, karkötő és mellesat. *Nepál maharadzsa:* Remekművű óriási kupa vert aranyból. *Norwich város:* Arany tál. *Agá Khan:* Ezüstbe foglalt 4.20 m. hosszú mammutagyar. *György görög király:* Régi ezüst gyertyatartók. *A kormány:* Óriási kétfülű ezüstkupa. *A norvég királyné:* Zománcolt arany szivardoboz. *Westminster herceg:* Ezüstkupa és ezüstróka-gallér. *Ujfoundland kormánya:* Négy fehér labradori róka-ból készült belépő. *Dél-Afrika:* Strucetollbelépő.

A jegyzők sérelmei

A Tolnavármegyei Jegyzőegyesület közgyűlése

Szekszárd, november 7.

(A Pesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.)

A Tolnavármegyei Jegyzőegyesület ma tartotta évi közgyűlését a szekszárdi városházán. A közgyűlésen megjelent Thuránszky László főispán és Perczel Béla alispán, valamint Brogly József, az Országos Jegyző Egyesület elnöke.

Németh Árpád az elnöki jelentésben megemlékezett az ország jegyzői karának nehéz helyzetéről. Sérelmezte, hogy a jegyzői kar állandó sürgetésére a községi közigazgatási reformot még mindig nem hajtották végre, bár minden kormány megígérte. Felrattákat és kérelmeiket, melyeket a tárgyan a belügyi kormányhoz juttattak, minden indoklás nélkül utasították vissza.

Thuránszky főispán és Perczel alispán felszólalása után Brogly József országgyűlési képviselő szólalt fel, aki rámutatott a jegyzőkar mostoha helyzetére, követelte a községi közigazgatás egyszerűsítését és különösen a jegyzőknek az adóvégrehajtás alól való felmentését, ami igen megnehezíti a községi jegyzők munkáját és amiért a falusi lakosság ellenséget lát jegyzőjében. A jegyzői testület sérelmeit állandóan napirenden tartja a sajtó támogatásával és előadások rendezésével.

Gyöke József síogárdi főjegyző példákval világitotta meg, mennyire túl van terhelve a jegyzői kar olyan munkával, amely tulajdonképpen az állami közigazgatás hatáskörébe tartoznék. Néhány felszólalás után megválasztották a tisztikart, melynek elnöke Németh Árpád, alelnöke Réthi Ferenc, főjegyzője Gyöke József lett.

A POLITIKA HIREI

— Megválasztották a Kenyeres-Kaufmann ügy előadóját. A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága csütörtökön este ülést tartott, vitéz Hadnagy Domokos személyében megválasztotta Kenyeres-Kaufmann Miklós illetőségi ügyének előadóját. Targyalási határnapul november 28-át tűzték ki. Gróf Festetics Sándor önmaga ellen tett összeférhetlenségi bejelentése ügyében november 14-én választanak előadót.

— Az iparügyi miniszter beszámolója. Bornemisza Géza iparügyi miniszter szombaton Kaposvárra érkezik, vasárnap délelőtt a Városi Színházban beszámoló gyűlést tart. A minisztert beszámolójára húsz képviselő kíséri.

— Bonyolódik a nagybaracska ellenpetició ügye. Bajai tudósítónk jelenti: dr. Fehérváry Dezső bajai közigazgató kispárti megbízottakkal megjelent a nagybaracska kerület Hercegszántó nevű községében. A közigazgató előtt 27 hercegszántói lakos kijelentette, hogy ők semmiféle nyilatkozatot nem írnak alá, amit gróf Teleki János hívei a képviselő érdekében benyújtott ellenpeticióban szerepeltetnek.

— A szigetvári petíció. A közigazgatási bíróság a szigetvári petíció ügyében folytatta a felek meghallgatását, majd november 29-én délelőtt 10 órára tűzött ki újabb tárgyalási napot.

— Winckler kereskedelmi miniszter ünneplése a Nep-vacsoráján. A kormánypárt csütörtökön este pártvacsorát tartott, amelyen miniszteri minőségében először jelent meg Winckler István. A kereskedelmi minisztert Tórs Tibor üdvözölte. Winckler a párttagok ismételt ünneplése közben válaszolt. Hangsúlyozta, hogy miniszterré történt kinevezése nem politikai ambíció kielégítése volt. Meggyőződése, hogy Magyarországon ma nem lehet és nem szabad másként politikát folytatni, csak úgy, ahogy azt Gömbös Gyula teszi. Gazdasági téren is össze lehet fogni az erőket akarattal, céltudattal, a nemzeti egység jegyében. A gazdasági életnek vannak a természet erejével ható törvényei is, az ezek által adott vonalon belül kötelességünk, hogy a gazdasági életet nemzetiségünk, minden eszközzel a közös nemzeti célok szolgálatába állítsuk. A vacsorán Gömbös miniszterelnök is hosszabb beszédet mondott.

Euwe újabb győzelmével kiegyenlített a sakkvilág bajnoki mérkőzésen

Mi van Aljechinnal? Ez a nagy mester és alkotó szelém, akinek még veszett játszmái is élvezetesek és nagyvonalúak voltak, teljesen kilendült magából és napról napra groteszkebbül játszik. Az itt közölt tizennegyedik játszmában már a 9. lépésben súlyos hibát követett el. Maróczy nagymester azt írja, hogy még egyik mester sem játszta legjobb formáját, ami egészen meglepő és szokatlan dolog, mert hiszen a mérkőzésre hónapok óta készültek, különösképpen Euwe és a mérkőzésnek első fele lezajlott és a sakkvilág még nem sok élvezhető talált a játszmákban. Lehet, hogy a mérkőzés második fele élvezetesebb lesz, mindenesetre Euwe három egység hátrányt behozott, ami nagy akaratereje vall.

Világos: Euwe Sötét: Aljechin

1. d4, Hf6. 2. e4, g3. 3. He3, d5. 4. Ff4, Hh5 (jobb e6). 5. Fe5, f6. 6. Fg3, Hxg3. 7. h×g3, c6. 8. e3, Fg7. 9. Fd3! (megakadályozza a sáncolást és fonyogot 10. B×h7 stb-vel). 0-0! (sötét erre gyalogost veszít és ezzel a játszmának körülbelül vége van). 10. B×h7, f5 (a bástya nem volt üthető 11. Vh5+ és 12. F×g6 miatt). 11. Bh1, e5. 12. d×e5, F×e5. 13. Hf3, F×c3+. 14. b×c3, Vf6. 15. o×d5! (világos visszaadja a gyalogost, de nagy állása marad, jó támadási lehetőségekkel. Jó volt, azonban 15. Vb3 is, mely a gyalogost megvédi). V×c3+. 16. Kf1, Vf6. 17. Be1, o×d5. 18. Be7, Hd7. 19. Fb5, Vd6 (az egyetlen lépés). 20. Be4 (Euwe itt elmulasztja fényes stílusban megnyerni a játszmát 20. Vd41, V×e7 (20... Hf6. 21. Bh7!). 21. Bh8+, Kf7. 22. Hg5+, Ke7 (22... Ke8. 23. B×f8+!). 23. Bh7+, Ke8. 24. V×d5! és sötét 25. Ve7+ ellen tehetetlen, Matt vagy vezérvészítés). Hf6. 21. Bch4, Ve5. 22. Fa4, Ve8. 23. Hg5!, Kg7. 24. Hh7, Bf8 (rossz volna Bh8. 25. H×f6, B×h4. 26. He8+ és világos nyer). 25. H×f6, K×f6. 26. Bh7, Fe6. 27. Bih6 (nem jó 27. B×b7, mert d4 után sötét támadáshoz jut). Ff7. 28. Kg1, Bg8. 29. g4, Bg7. 30. g×f5, B×h7. 31. B×h7, g×f5. 32. Fb3! (akadályozza Bg8-at, amire 33. B×f7 és 34. V×d5+ következne). Ve5. 33. Vf3!. Be8. 34. g4, Fg6 (durva bíba volna 34... Be1+). 35. Kg2, Ve4. 36. B×f7+ K×f7. 37. F×d5+ miatt, de 34... Fe6 is veszít 35. g5+. K×g5. 36. V×g3+ és Vd7 matt miatt). 35. B×b7, Va1+. 36. Kg2, Bh8. 37. g5+! (csinos betejezés). K×g5. 38. Vf4+, Kf6. 39. Vd6+, Kg5. 40. f4+, Kh6. 41. Ve7 sötét feladja.